

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	15.5.2008
Tekijä(t)	Sari Pilpola	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	87
Otsikko	Väärinkäytöksen huomioon ottaminen tilintarkastuksessa		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner KHT, KTM Tomi Moisio		

Tiivistelmä

Ensisijainen vastuu tilinpäätöksen oikeellisuudesta on tarkastuskohteen johdolla. Kyseinen työ on annettu myös yrityksestä riippumattoman tilintarkastajan tehtäväksi. Tilintarkastajan tavoitteena on varmistaa tilinpäätösinformaation luotettavuus sekä se, että toimivan johdon taloudellinen raportointi tapahtuu säännösten mukaisesti. Lopputuloksena tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tarkastuskohteen kannattavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta. Jotta tilinpäätös antaisi oikean ja riittävän kuvan täytyy tilintarkastajalla olla kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätös ei sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Väärinkäytös on virhe tai puute joka on tehty tahallisesti.

Tämän tutkimuksen päätavoitteena on tarkastella millaisia velvollisuuksia väärinkäytöksen mahdollisuus tuo tilintarkastajan työhön. Alatavoitteina on selvittää mitä asiakokonaisuuksia tilintarkastajan tulee hallita, mihin asioihin kiinnittää huomiota, mitä keinoja havaitsemiseen on käytettävissä ja millainen on tapahtumasarja havaitsemisen jälkeen. Tutkimusotteena on käytetty käsitteanalyyttistä tutkimusta. Tutkimuksen aineisto on teoriapohjaista, jota täydentää empiirinen eli nomoteettinen osuus. Empiria osuudesta vastaa asiantuntijahaastatteluiden avulla saatava käytännön tieto, jota verrataan teoriaan. Tarkastelutapa on pääasiassa deskriptiivinen ja tutkimuksen aikana esitetään myös normatiivinen osuus. Analyysissä aineistoa on ensin kuvattu kokonaisuutena, sitten sitä on luokiteltu ja yhdistelty. Analyysitapoina on käytetty teemoittelua ja tyypittelyä.

Tutkimus osoittaa, että väärinkäytöksen huomioon ottaminen ei tarkoita vain yhden yksittäisen asian tarkastamista, vaan on laajempi osa tilintarkastusta. Väärinkäytöksien arviointia tilintarkastuksessa ei koeta kovinkaan vaativana eikä väärinkäytöksien etsintää pidetä tilintarkastajan ensisijaisena tehtävänä. Väärinkäytöksen tunnistamisessa apuna käytetään suunnittelua, yrityksen toiminnan tuntemista, sisäisen tarkastuksen arviointia, relevanttia evidenssiä ja tietokoneavusteista tarkastusta. Tämän jälkeen tilintarkastajan tulee pystyä hahmottamaan kohdeyritys kokonaisuutena ja arvioida millaisia olennaisia riskitekijöitä on olemassa. Riskitekijät vaihtelevat suuresti yritysten välillä ja niihin reagoidaan yleensä lisäämällä tarkastusta ja tilintarkastustoimenpiteiden ennalta arvaamattomuutta. Kun tilintarkastaja varmistuu siitä, että tilinpäätös on olennaisesti virheellinen tai puutteellinen, tulee harkita tämän vaikutusta tilintarkastukseen ja tilintarkastuskertomukseen. Käytännössä on harvoin tarvetta mukautettuun tilintarkastuskertomukseen ja on kaikkien etu, että virheet korjataan ajoissa. Ääritapauksissa tilintarkastaja voi joutua luopumaan toimeksiannosta tai antamaan tietoja kohdeyrityksestä viranomaisille.

Asiasanat	tilintarkastus, tilintarkastajat, väärinkäytös, riski
Muita tietoja	